

záhrada

Centrum
nezávislej
kultúry

**ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI
2023**

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n. o. BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2023

ÚVOD

Identifikačné údaje

Názov neziskovej organizácie:	ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n. o.
Adresa:	Nám. SNP 16/16 974 01 Banská Bystrica
IČO:	37954610
DIČ:	2022080236
Právna forma:	Nezisková organizácia
Zápis v registri n. o.:	OÚ B. Bystrica 19.1.2005

Činnosť organizácie pokračovala v súlade s cieľmi a poslaním vyjadrenými v štatúte Záhrada – Centrum nezávislej kultúry, n.o.

Hlavnou náplňou činnosti Záhrady – Centra nezávislej kultúry, n.o. v roku 2023 bolo pokračovať v príprave a realizácii kultúrneho a komunitného programu bez pandemických obmedzení, venovať sa celoročnej prevádzke dvoch priestorov na podujatia – sály Z1 a Z2, vrátane kaviarne a údržby okolia; ďalej realizácia vlastných umeleckých a vzdelávacích projektov a spolupráca s inými umeleckými subjektmi a partnermi z verejnej správy i mimovládneho občianskeho sektora. Priestor kultúrneho centra Záhrada sa stal súčasťou mestského života a diania, je naďalej miestom stretávania sa rozličných komunít a obyvateľov mesta, realizácie projektov mladých ľudí, začínajúcich i etablovaných umelcov či miestom pre oddych a voľnočasové aktivity.

Týmto vyjadrujeme veľkú vďaku všetkým donorom, sponzorom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom a partnerom, ktorí sa pričínili o napĺňanie cieľov našich projektov a revitalizáciu záhradného parku.

ZÁHRADA – CNK a jej aktivity

Štatutárne orgány

Správna rada

Csilla Droppová	predsedníčka Správnej rady
Zuzana Majlingová	členka Správnej rady
Dušan Kováč	člen Správnej rady
Dušan Krnáč	člen Správnej rady
Marek Adamov	člen Správnej rady

Štatutárny orgán

Milan Zvada	riaditeľ n. o.
Barbora Šuhajdová	zástupkyňa riaditeľa

Predmet činnosti

1. Ochrana ľudských práv a základných slobôd.
2. Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva.
3. Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom kultúry a umenia, rozvoj filantropie.
4. Vzdelávanie a rozvoj v oblasti sociálnych zručností, telesnej kultúry, etickej a estetickej výchovy a zdravého životného štýlu.
5. Vzdelávanie, výchova a rozvoj v oblasti umeleckých činností a masmediálnej komunikácie.
6. Poradenská, informačná činnosť a zabezpečovanie voľnočasových aktivít pre širokú verejnosť.
7. Organizovanie workshopov, školení, konferencií a kongresov,
8. Vydavateľská a propagačná činnosť.
9. Administrovanie projektov v sociálnej, kultúrnej, umeleckej a vzdelávacej oblasti, grantových a podporných programov.
10. Zabezpečovanie zariadenia, správy, údržby, obnovy a prenájmu priestorov, objektov a zariadení slúžiacich pre potreby fungovania a rozvoja činnosti neziskovej organizácie.

Projekty (Fond na podporu umenia)

V roku 2023 bol realizovaný projekt podporený v grantovom programe 2.2.1 Fondu na podporu umenia. Hlavnými výstupmi projektu bola organizácia a spoluorganizácia kultúrnych a iných podujatí, ich príprava, realizácia a propagácia. Okrem organizácie podujatí boli zabezpečované aj ďalšie činnosti nevyhnutné na realizáciu projektu: koordinácia a administrácia projektu, komunikácia s verejnosťou, príprava a dramaturgia podujatí a ich technické zabezpečenie (osvetľovacie a ozvučovacie služby). Všetky podujatia boli organizované fyzicky, niektoré z nich aj online formou.

ZÁHRADA 2023 – kultúrny a umelecký program

Hlavnými výstupmi projektu bola organizácia a spoluorganizácia kultúrnych a iných podujatí, ich príprava, realizácia a propagácia. V roku 2023 Záhrada zastrešila vyše 200 podujatí rôznych žánrov, z čoho takmer polovica bola priamo podporená z dotácie FPU. Okrem týchto aktivít boli zabezpečované aj ďalšie činnosti nevyhnutné na realizáciu projektu: koordinácia a administrácia projektu, komunikácia s verejnosťou, príprava a dramaturgia podujatí či ich technické zabezpečenie. Podujatia boli organizované vo veľkej sále kultúrneho centra Z1, v malej sále Z2 a v záhradnom exteriéri.

Projekt celoročnej dramaturgie **Záhrada 2023** bol realizovaný priebežne v období od januára do decembra, v závislosti od plánovaného programu kultúrneho centra a vhodných termínov pre účinkujúcich umelcov. Projekt z veľkej časti pokryl prevádzkové, organizačné a personálne náklady nevyhnutné k realizácii programu.

Realizácia projektu celoročnej dramaturgie Záhrady ako priestoru na stretávanie sa rôznych ľudí a umeleckú konfrontáciu bola prínosná nielen pre návštevníkov organizovaných akcií, ale aj v rámci celkového dopadu na kultúrny a spoločenský rozvoj mesta Banská Bystrica. Z ohlasov divákov a účastníkov podujatí môžeme potvrdiť, že prevádzkovanie

Záhrady ako priestoru pre kultúru a komunity rozvoj plní svoj spoločenský a verejnoprospešný účel.

Divadlo, tanec, performance a iné formy: 26 (predstavenia)

Hudba: 26 (koncerty)

Tematické a vzdelávacie podujatia: 26 (diskusie, prednášky, workshopy)

Výstavy: 4

Festival "Venček alebo rakvičku?": 1 (1 workshop, 1 diskusia, 1 prednáška, 1 divadlo)

Festival Embargo: 1 (1 divadlo, 2 diskusie, 1 prednáška)

Záhradný rezidenčný program: 6

Divadlo/tanec/performance

Kultúrne centrum Záhrada hostovalo nielen inscenácie novších i etablovaných slovenských divadelných skupín a tvorcov (Uhol 92, Slzy Janka Borodáča, Divadlo Pôtoň, Divadlo SkRAT), ale programovo sa zameralo aj na iné formy prezentácie v oblasti bábkového divadla, pohybového umenia a súčasného tanca najmä z Čiech (Studio Damúza [cz], Mirka Eliášová [cz], FRAS [cz]). Súčasťou divadelnej dramaturgie bolo pravidelné uvádzanie inscenácií pre rodinné publikum s deťmi (Divadlo Dogma). Súčasťou divadelnej dramaturgie boli premiéry a reprízy miestneho Divadla z Pasáže a nezávislého divadelného zoskupenia Odivo, ktorým Záhrada poskytuje domovský priestor.

Hudba

V rámci hudobného programu boli zorganizované koncerty novších i etablovaných slovenských tvorcov, interpretov a kapiel, ako napr. Lyrik, Bulp, Lash & Grey, Bad Karma Boy a i. Vzácnosťou bolo uvedenie koncertov a hostovanie zahraničných kapiel, ako napr. ukrajinskej kapely ZAPASKA, americkej bluesovej kapely The Carpenter Ants či koncert noise-rockovej brnenskej smršte kapiel Pink a Fotbal, ktorý bol uvedený v rámci programu mestského hudobného festivalu Klubové povstanie.

Z elektronických, experimentálnych a undergroundových žánrov Záhrada uviedla hudobný projekt Márie Rehákovej: Topoľana, ale aj koncerty talianskych metalistov s dychovými nástrojmi Ottone Pesante, francúzskych punkáčov Diamond Dog či českú indie kapelu The Valentines v dvojkoncerte so slovenskou formáciou Papyllon.

Osobitná pozornosť bola venovaná začínajúcim i menej známym talentom na hudobnej scéne (300 Hrméných), hudobnú ponuku dopĺňali dídžeji elektronickej scény.

Tematické podujatia a vzdelávanie umením

Diskusie, prednášky a tematické podujatia boli organizované priebežne počas celého roka. Podujatie Odkrývanie, venované odkazu Jána Langoša, hostovalo koncert kapely Terrible 2s/Živé kvety. Program reflektoval taktiež témy rôznorodosti identít a vzťahového prežívania, digitálnej bezpečnosti ako aj témy spravodlivosti, demokracie a rozvoja občianskej spoločnosti. Záhrada spolupracovala na organizácii diskusných blokov v rámci medzinárodnej ľudsko-právnej konferencie HUMAN FORUM.

V rámci programového formátu Zelená Bystrica Záhrada pokračovala vo vzdelávaní verejnosti v ekologických témach, súčasťou programu boli aj literárne diskusie o knihách či o spoločenskej angažovanosti a rôznych hnutiach.

Záhrada hostovala niekoľko festivalov (napr. PANSLAM – slam poetry), z toho organizovala tri vo vlastnej dramaturgii (Festival EMBARGO; KRE:π festival a Festival o živote a smrti – „Venček alebo rakvičku?“). Vzdelávacie program dopĺňali workshopy na rozvoj digitálnych zručností ako aj prednášky a diskusie na ľudskoprávne témy, taktiež v spolupráci s vybranými

katedrami Filozofickej a Prírodovednej fakulty Univerzity Mateja Bela (Živá veda, Večery s filozofiou) ako aj s miestnymi organizáciami ako napr. občianska platforma NIOT, Centrum komunitného organizovania a i.

Záhradný rezidenčný program

Záhrada na základe 35 prijatých prihlášok na otvorenú výzvu na rezidencie zabezpečila technické, organizačné a propagačné podmienky pre vznik šiestich autorských diel v rôznych žánroch.

Timpau/Júdová/Ferienčíková: IHOPEIWILL [sk]

Katarína Vozárová: Pod škvrnami [sk]

Divadlo ŠEM: Vlčie oko [sk]

Doris Bula Trio: MEMORIES [fr]

Odivo: KOZMOS [sk]

Cristian Estrella: EXISTENCIA [ar]

Program vizuálneho umenia

Jan Kostaa: Bystrické pastorále [sk]

Marcela Záchenská: Infografika [sk]

Dorota Špuntová: FOLKLÓR reloaded [sk]

Jovan Gakovski [mk]

Ďalšie projekty a podujatia

Európsky zbor solidarity (Erasmus+ KA1 / European Solidarity Corps)

Záhrada je od septembra 2013 akreditovaná ako koordinujúca, vysielajúca a hosťujúca organizácia v rámci programu Európskeho zboru solidarity (tiež pod názvom: Európska dobrovoľnícka služba). Akreditácia bola obnovená v roku 2015 a naposledy v roku 2020 získaním tzv. Quality Label – Značky kvality udelenej od NIVAM – Národného inštitútu vzdelávania a mládeže. Vďaka projektom v rámci Európskeho zboru solidarity môžu mladí ľudia vo veku 17-30 rokov stráviť 2-12 mesiacov vo vybranej akreditovanej organizácii po celom svete. Cieľom dobrovoľníckej služby je získať nové vedomosti, zručnosti a kompetencie v rôznych oblastiach, ktoré zapojené organizácie ponúkajú. Dobrovoľnícku činnosť je možné vykonávať v oblastiach ako napr. práca s deťmi a mládežou, charitatívna činnosť, ekológia, sociálna a komunitná práca, umenie a tvorivosť, neformálne vzdelávanie, voľný čas a iné.

ECS dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ktorých hosťovala Záhrada, sa doteraz podieľali na rozvoji takmer všetkých viditeľných i „neviditeľných“ aktivít – príprava, realizácia a technická podpora podujatí, programová spolupráca, organizácia vlastných podujatí a projektov (workshopy, prednášky, koncerty a i.), administratívna pomoc, prevádzka kaviarne, údržba záhradného parku a okolia, networking a mnohé iné. V roku 2021 bol Národnou agentúrou pre Erasmus+ schválený dvojročný projekt pre štyroch dobrovoľníkov/dobrovoľníčky. V decembri v roku 2022 bol na dobrovoľnícku službu prijatý jeden dobrovoľník z Turecka, v roku 2023 ďalší traja – dvaja dobrovoľníci z Ukrajiny a jeden dobrovoľník z Macedónska.

Záhrada PUBLIC (program Aktívna komunita / Nadácia Orange)

V roku 2021 Nadácia Orange vytvorila s občianskym združením Bystriny a so zástupcami siete nezávislých kultúrnych centier Anténa špeciálny program Aktívna komunita.

V roku 2023 pokračoval jeho tretím ročníkom, do ktorého sa po oslovení zapojila aj Záhrada. Cieľom programu je rozširovať príležitosti vzdelávania sa, prepájania komunity, kultúrneho využitia a seberealizácie ľudí v menších mestách na Slovensku prostredníctvom posilnenia existujúcich kultúrno-kreatívnych centier v regiónoch. Podporené centrá predstavujú miesta pracovných i voľnočasových stretnutí a neformálnej inklúzie. Vybraným centrám tento grantový a rozvojový program poskytuje finančnú podporu pre stabilizáciu, rozvojový leadership program pre posilnenie personálnych kapacít a udržateľnosti ako aj prostriedky na rozšírenie programu o strategické témy Nadácie Orange, ktorými sú digitálna inklúzia a bezpečnosť na internete.

Záhrada pre komunity – Komunity pre Záhradu

V októbri 2023 bola začatá realizácia projektu Záhrada pre komunity – Komunity pre Záhradu, ktorého zámerom je príprava a spustenie fundraisingového programu, čím sa upevní a rozšíri komunita okolo Záhrady, ale ajlepší komunikácia s verejnosťou. To pomôže pri posilňovaní finančnej udržateľnosti organizácie, rozširovaní komunity priaznivcov a získavaní skúseností s fundraisingom. Projekt prispieva k naplneniu strategických cieľov rozvoja organizácie, a to tým, že investuje do ľudských zdrojov, zlepšuje podmienky pre svoje samofinancovanie a ekonomickú stabilitu a vytvára príležitosti pre dobrovoľníctvo a získavanie nových zručností.

Projekty – ochrana ľudských práv

V roku 2023 Záhrada realizovala dva menšie projekty zamerané na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie a ostatným prejavom intolerancie v rámci dotačnej schémy Ministerstva spravodlivosti SR ako aj projekt z Fondu pre podporu LGBT+ komunity v Nadácii Pontis. Bolo zorganizovaných vyše 15 kultúrnych a komunitných podujatí rôznych žánrov (prednášky, diskusie, koncerty, divadelné predstavenia), ktoré tematizovali ľudské práva a ich dodržiavanie v rôznych kontextoch.

Záhradný park

V roku 2023 Záhradný tím spolu s miestnymi dobrovoľníkmi pokračoval v revitalizácii záhradného parku a rozvoji komunitného života. Venovali sa zveľaďovaniu exteriéru kultúrneho centra a vďaka podpore sponzorov a individuálnych darcov sa podarilo udržať plnohodnotný priestor pre prezentáciu a tvorbu rôznych druhov umenia a pre aktivity širokej verejnosti a komunít.

Donori a partnerstvá – spolupráca so školami a inými organizáciami

Aj v roku 2023 Záhrada pokračovala v spolupráci so strednými a vysokými umeleckými školami, čím zachováva kontinuitu podpory a rozvoja tvorby mladých a začínajúcich umelcov v rámci napĺňania cieľov celoročného projektu (návšteva podujatí študentmi a študentkami troch fakúlt **Akadémie umení v Banskej Bystrici** či **prezentácie** prác študentov iných škôl).

Záhrada ďalej spolupracovala s jednotlivými **miestnymi i celoslovenskými organizáciami a združeniami**: Divadlo z Pasáže, Nezávislé divadelné zoskupenie ODIVO, Kníhkupectvo Artforum BB, SKOK!, Literárna bašta, Nie v našom meste, Stredoslovenská galéria, Konzervatórium J.L.Bellu, Stredná odborná škola informačných technológií, Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša, Alliance Francaise, Nadácia Zastavme korupciu, Centrum komunitného organizovania, A7rooms, Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Bystriny, Nadácia

Orange, Amnesty International Slovensko, Liga za duševné zdravie, Ministerstvo spravodlivosti, Mareena, Centrum dobrovoľníctva, Rotary Club BB, Komunitná nadácia Zdravé mesto, Banskobystrický samosprávny kraj, NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Nadácia Pontis.

Veľmi dôležitou súčasťou inštitucionálnych partnerstiev sú aj vzťahy na poli mediálnom, kde k významným partnerom patria: Rádio Devín, Rádio FM, Informačné centrum Banská Bystrica, portály bbonline.sk a bystrica24.sk.

SPRÁVA MANAŽMENTU

Správa o činnosti za rok 2023

V roku 2023 boli plánované projekty realizované podľa zámerov a predstáv. Momentálne v Záhrade navzájom spolupracujú tri tímy: produkčno-dramaturgický, technický a prevádzkový tím. Do prevádzky Záhrady ako kaviarne, kultúrneho centra a verejného priestoru je priamo zapojených vyše dvadsať ľudí. V budove funguje divadelná kaviareň s prevádzkovou dobou od 10:00 do 22:00. Architektonická a urbánna podoba okolia Záhrady prechádza zmenami (úprava parku, prístupových ciest a chodníkov).

Pri tvorbe programu dramaturgická rada kultúrneho centra reagovala na potreby nových cieľových skupín, čím sa posilnil komunitný a sociálny rozmer prevádzky. Záhrada ako priestor pre stretávanie komunít a rôznych cieľových skupín zohrala v procese inklúzie odídencov významnú úlohu – dodnes je kontaktným bodom ponúkajúcim služby v oblasti poradenstva a dobrovoľníctva pri organizácii rôznych aktivít a programu pre mládež a dospelých.

Udalosti po ročnej uzávierke

Finančné prostriedky získané v roku 2023 budú použité v ďalšom období v súlade so zákonom č. 213/1997 Zb. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a schváleného štatútu na financovanie činností, ktorých predmetom je poskytovanie všeobecne prospešných služieb, najmä ďalší rozvoj organizácie.

Organizácia mala v roku 2023 mierne záporný hospodársky výsledok. Tržby zo vstupného a predaja služieb zaznamenali nárast o tretinu. Záväzky ani pohľadávky oproti roku 2022 nezaznamenali výraznú zmenu, ktorá by mala dopad na celkovú finančnú situáciu v organizácii. Po skončení účtovného obdobia 2023 nenastali udalosti osobitného významu. V organizácii neexistujú významné finančné riziká, očakávame zvýšenú návštevnosť aj záujem verejnosti o organizované podujatia a aktivity.

Zámery a ciele na rok 2024

V roku 2024 budeme pokračovať v realizácii predschváleného celoročného projektu dramaturgie kultúrneho centra z Fondu na podporu umenia. Hlavný zámerom je pokračovať v nastúpenej ceste vytvárania podmienok pre tvorbu a prezentáciu súčasného a komunitného umenia ako aj podporu vzdelávania prostredníctvom rôznorodých podujatí. Pokračovať sa bude v rozvoji medzinárodnej spolupráce prostredníctvom návštev festivalov a účasťou na stretnutiach kultúrnych manažérov.

Ďalšie ciele organizácie v roku 2024 sú rozvojové – plánuje sa naplno využívať potenciál záhradného parku pre voľnočasové a športové aktivity počas leta, ďalej zveľaďovať okolie a vytvárať otvorený kultúrny a životný priestor pre širšiu verejnosť a komunity.

KONTAKTY

ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.

Nám. SNP 16/16

974 01 Banská Bystrica

www.zahradacnk.sk

e-mail: zahradacnk@gmail.com

Csilla Droppová – predsedníčka Správnej rady:

e-mail: csilla.droppova@gmail.com

Dušan Krnáč – člen Správnej rady:

e-mail: anticomics.d@gmail.com

Zuzana Majlingová – členka Správnej rady:

e-mail: zmajlingova@gmail.com

Dušan Kováč – člen Správnej rady:

e-mail: kovac@bbexpo.sk

Marek Adamov – člen Správnej rady:

e-mail: marek@stanica.sk

Milan Zvada – riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

e-mail: milan.zvada@gmail.com

Spracoval: Milan Zvada, riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

Schválila: Csilla Droppová, predsedníčka Správnej rady

Overil: Dušan Krnáč, člen Správnej rady

záhrada

Záhrada – Centrum
nezávislej kultúry, n.o.
Nám. SNP 16/16

974 01 Banská Bystrica

IČO: 37954810 DIČ: 2022080238 www.zahradacnk.sk